

Suomen ympäristökeskuksen näkemyksiä TAE 2024 vaikutuksista ympäristön- ja luonnonsuojeluun

13.10.2023 Eduskunnan ympäristövaliokunta
Heli Karjalainen, palvelujohtaja

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Ympäristön ja luonnonsuojelu

- **Mittavat leikkaukset luonnonsuojelun toimenpidekokonaisuuteen**
- **Erityisesti monimuotoisuuden ja merten- ja vedenhoidon tavoitteet uhkaavat jäädä toteutumatta**
- Uhkaako energiasiirtymän vauhti tyssätä liian hitaaseen kiertotalouden systemiseen murrokseen?
- TAEssa on monia heikennyksiä ilmastomuutoksen hidastamisen ja sopeutumisen osalta
- Edelliset teemat muodostavat myös monen yrityksen kilpailukyvyn nurkkakiven – ymmärrämmekö kokonaisuutta riittävästi?

Yhteenveto

**Ilmaston-
muutoksen
torjunta ja
muutokseen
sopeutuminen**

**Kuntien
ilmastosuunnitel-
mien tukemista ei
tule lopettaa**

**REPower
vauhdittaa, muttei
paikkaa
leikkausten
vaikutuksia.**

**Siirtymä
kestävään
kierto- ja
biotalouteen**

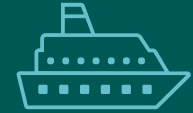
**Paineet
tehokkaaseen
materiaalien ja
raaka-aineiden
kiertoon
kasvavat.**

**Resursointi
huolestuttaa.**

**Luontokadosta
luonnon
elpymiseen,
luontopohjaiset
ratkaisut**

**Merkittävät
leikkaukset mm.
Metso ja Helmi-
ohjelmiin vievät
pohjaa
biodiversiteetti-
tavoitteeseen
pääsystä.**

**Uusin keinoin
meren ja vesien
hyvään tilaan
ja kestävään
käyttöön**

**Leikkaukset
vesiensuojelun
tehostamisohjelm-
aan – riski
pitkäjänteisten
työn
katkeamiseen.**

Ilmastotavoitteiden saavuttaminen ja hiilineutraaliustavoitteessa pysyminen vaatii määrätietoisia ja johdonmukaisia toimia läpi koko yhteiskunnan

**Ilmaston-
muutoksen
torjunta ja
muutokseen
sopeutuminen**

- Kuntien ilmastosuunnitelmien tukemiseen myönnettyjen avustusten leikkaus on rahallisesti pieni, mutta vaikuttavuudeltaan merkittävä. Erityisesti kuntien vuosittaisten päästöarviointien resurssointi turvattava.
- Myös muissa pääluokissa toteutetut leikkaukset heikentävät ilmastotoimien jalkautumista.
- Tietoperustaisen päätöksenteon tukijärjestelmä (mahd. REPower rahoitus) vauhdittaa Suomen energiasiirtymää ja tuottaa tarpeellista tietopohjaa sekä yrityksille että kansalliselle päätöksenteolle.
- Yritykset tarvitsevat tutkimuksen ja hallinnon kanssa yhteistyössä kehitettäviä menetelmiä, standardeja ilmastotoimien ja kilpailukykinsä vahvistamiseen. Suunnattua rahoitusta tarvitaan

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Kiertotalous hillitsee kasvihuonepäästöjä, edistää luonnon monimuotoisuutta, vahvistaa omavaraisuutta sekä lisää työllisyyttä ja taloudellista toimeliaisuutta

**Siirtymä
kestävään
kierto- ja
biotalouteen**

- TAE määrärahojen taso ei riitä kiertotaloustavoitteiden saavuttamiseen eikä vastaa näiden haasteiden mittakaavaa
- Pääluokan 35 (35.10.22) kiertotalouden edistämiseen kohdistuva panos 920 000 € on tärkeä, mutta edelleen riittämätön haastavan systeemisen muutoksen saavuttamiselle.
- EU:ssa kiertotalous etenee nopeasti. Suomen on oleellista turvata resurssit, joilla naulataan Suomen johtajuus valituilla kiertotalouden osa-alueilla.

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Tarvitaan panostuksia luontotiedon tuotantoon ja saatavuuteen. Kattava luontotieto ja siihen pohjaavat luontovaikutusten arvioinnit edistävät vihreää siirtymää.

**Luontokadosta
luonnon
elpymiseen,
luontopohjaiset
ratkaisut**

- Luontoposiitivisuustavoitteen saavuttamiseksi esitetyt toimenpiteet ja resurssit ovat riittämättömiä.
- Suomen biodiversiteettitavoitteiden saavuttamiseksi Helmi- ja METSO-ohjelman riittävä resurssointi on keskeistä. Helmi-ohjelma voi tukea myös EU:n ennallistamisasetuksen toteuttamista.
- METSO-ohjelma on toimiva ja laajasti hyväksytty. Supistamisen sijaan ohjelmaa tulisi laajentaa. Nyt näkymä on usean hallinnonalan rahoituksen kautta heikkenevä.
- Helmi-elinympäristöohjelma on käynnistynyt hyvin. Nyt esitetty rahoituksen niukkeneminen hidastaa tai jopa estää asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Vesiensuojelun pitkäjänteinen tukeminen on tärkeää - suojelutoimien vaikutukset näkyvät viiveellä.

**Uusin keinoin
meren ja vesien
hyvään tilaan
ja kestäväään
käyttöön**

- Merkittävin leikkaus rahoituksessa osuu vesienhoidon tehostamisohjelmaan, jolla on saatu liikkeelle toimijoita, toimintamalleja ja yksityistä ja alueellista rahaa.
- Saaristomeren tilan parantamiseen ohjattu panos on hyvä asia, mutta määrärahavähennykset peltojen kipsikäsittelystä vaikuttavat vastakkaiseen suuntaan.
- Tietojärjestelmien ja seurantojen kehittämiseen myönnetty lisäpanokset ovat hyvä suuntaus mutta ei kokonaisuutena riittävä.
- Toimivat, avoimet tietokannat ovat edellytys ympäristölupamenettelyiden tehostumiselle

Tutkimuksella tietoa ja ratkaisuja

Tutkimus- rahoitus

- TK laki tuo lisää resursseja
- Kestävyysmurroksen vauhdittamiseksi:
 - ei liian kapeaa kohdentumista
 - myös innovaatio- ja liiketoiminnassa tarvitaan luotettavaa tietoa jalan- ja kädenjäljistä
 - Isot systeemiset muutokset tarvitsevat systeemistä ymmärrystä kehystämään yksittäisiä ratkaisuja
- EU vastinraha erittäin hyvä -
vivuttaa EU rahoitusta Suomeen

Teemme tiedolla toivoa.

syke.fi | ymparisto.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

***”Ympäristöministeriön
alainen ympäristöalan
tutkimus- ja
kehittämiskeskus”***

***”Hoitaa myös maa- ja
metsätalousministeriön
toimialaan kuuluvia
vesivarojen käyttöön ja
hoitoon liittyviä tehtäviä”***

**Lähde: Laki Suomen
ympäristökeskuksesta
1069/2009**

Mikä Syke on?

- Valtion tutkimuslaitos, ns. päällikkövirasto
- Ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö tulosohjaavat
- Tuottaa tutkimusta, tietoa ja asiantuntijapalveluita ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyvissä kysymyksissä
- Ratkaisuyksiköt: Ilmastoratkaisut, Kiertotalousratkaisut, Yhdyskuntaratkaisut, Luontoratkaisut, Meri- ja vesiratkaisut
- Tekee yhteistyötä yliopistojen, muiden tutkimuslaitosten, yritysten ja julkisten organisaatioiden kanssa

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute